

Korkeakouluopiskelijoiden hätähuuto: selviytyminen ei tarkoita hyvinvointia

Yliopisto-opiskelijoiden etäopetus on jatkunut jo yli vuoden. Tällä hetkellä korkeakouluopiskelijoiden arjessa korostuvat yksinäisyys, motivaation puute ja toivottomuus. Etäopiskelun ja virikkeiden puuttumisen myötä itseohjautuvuuden ylläpitäminen on haastavaa, ja uupumus on lisääntynyt korkeakouluopiskelijoiden keskuudessa. Yhdessäkään aiemmassa korkeakouluopiskelijoiden hyvinvointia koskevassa tutkimuksessa ei opiskelijoiden uupumus ole ollut yhtä suurta kuin tuoreimmissa tutkimuksissa. Alustavien tulosten mukaan uupuneiden opiskelijoiden määrä on kaksinkertaistunut verrattuna vuoden 2016 tilastoihin [1]. Suomen hallitus ei ole tarjonnut tarpeellisia ja konkreettisia ratkaisuja korkeakouluopiskelijoiden tilanteeseen. Vinkit oman elämän kalenterointiin tai tsemppit jaksamiseen ovat ala-arvoisia tilanteessa, jossa kokonainen sukupolvi korkeakouluopiskelijoita kärsii poikkeusoloista ja sen aiheuttamista vakavista lieveilmiöistä. Jaksamattomuus ei ole yksittäisen opiskelijan asenneongelma. Kyse on rakenteellisesta, koko sukupolvea koskettavasta kriisistä, johon on nyt tartuttava. Tämä kannanotto on meidän hätähuutomme: selviytyminen ei tarkoita hyvinvointia.

Opiskelijoilta ei voida vaatia poikkeusoloissa normaalia suoriutumista opintojen osalta, sillä muutokset opetuksessa ovat vaikuttaneet väistämättä monien korkeakouluopiskelijoiden opintoihin ja hyvinvointiin. Vaadittujen opintopisteiden määrää tulee huojentaa opintotuen osalta, opintotukikuukausien määrää on lisättävä ja valmistumisen on saatava venyä vuodella ilman sanktioita opintolainan hyvityksen osalta. Toimien on kosketettava kaikkia korkeakouluopiskelijoita, jotka ovat opiskelleet koronan aiheuttamissa poikkeusoloissa. Huojennuksista ei tule vaatia erillisiä selvityksiä, vaan ne on taattava jokaiselle korkeakouluopiskelijalle.

Hallitus kehotti tiedotustilaisuudessaan hakemaan apua uupumukseen. On useita tapauksia, joissa terveystalvolumme YTHS:n piiriin on vuodenvaihteessa tapahtuneen laajentumisen jälkeen ollut miltei mahdotonta päästä. Resurssit eivät ole vastanneet opiskelijoiden tarvetta aiemminkaan. Arkeamme ovat olleet viikkojen ja kuukausien odotukset hoitoon pääsyyn, ja esimerkiksi jonot psykiatrille ovat olleet jopa yli puoli vuotta pitkiä. Tällä hetkellä tilanne on kuitenkin vielä entistä kriittisempi: ajanvarauspalvelu SelfChat on ollut poissa käytöstä jo kolme kuukautta, joten avun saaminen on todella haastavaa. Tähän mennessä YTHS:lle ohjattu lisärahoitus on vain paikannut jo olemassa

olleita vuotokohtia. Kriisitilanteessa syntyneet ja syventyneet mielenterveysongelmat tarvitsevat oman ylimääräisen budjettinsa.

Opiskelijoita pitää pinnalla kliseinen toivo paremmasta huomisesta. Harva asia romahduttaa jaksamista yhtä paljon kuin linjaus etäopetuksen jatkumisesta taas ensi lukukaudella. Päätöstä etäopetuksen jatkumisesta ei tule tehdä löyhin perustein. Jokaisen linjauksen tulee olla joustava ja ottaa huomioon pandemiatilanteen kehittyminen. Käytännön on oltava linjassa päätösten kanssa. Jos opiskelijat ovat etäopetuksessa, ei heitä voi samaan aikaan vaatia tenttimään opintasuorituksia fyysisesti yliopistolla. Jos etäopetusta päätetään jatkaa ensi syksynä, opetuksen laatuun on panostettava. Opiskelijoiden oikeus laadukkaaseen ja turvalliseen koulutukseen täytyy taata myös poikkeusaikana.

Edunvalvojinamme opiskelijajärjestöissä eivät toimi hyvinvoinnin ammattilaiset, vaan yhtäläillä uupumuksesta kärsivät opiskelijat. Olemme väliinputoajia – haavoittuvaisia nuoria aikuisia keskellä suuria elämänmuutoksia. Siksi sosiaaliset suhteet ja yhteisöllisyys ovat avainasemassa opiskelijoiden jaksamisen kannalta. Uupumus ja muut mieltä varjostavat ongelmat ovat meidän synkkä sukupolvikokemuksemme. Tilanne vaatii tehokkaita ratkaisuja. Vaadimme Suomen hallitukselta uutta tiedotustilaisuutta, jossa tilanteemme vakavuus huomioidaan ja siihen vastataan konkreettisin keinoin.

Opiskelijoita ei tule kohdella kuin liukuhihnatavaraa, jonka voi mekaanisesti muuntaa tulevaisuuden työvoimaksi. Yhteisestä hyvinvoinnista huolehtiminen on ensiarvoisen tärkeää, jotta yhteiskuntaa riepottelevasta kriisistä palautuminen on mahdollista. Miten pystymme rakentamaan yhteiskuntaa koronan jälkeen, kun tulevaisuuden asiantuntijat kärsivät uupumuksesta jo ennen työelämää?

[1] Salmela-Aro, K. & Peltonen, M (2020) Yliopisto-opiskelijat ovat tavallista uupuneempia koronakeväänä. Helsingin yliopiston verkkosivut. [Viitattu 11.3.2021]

https://www2.helsinki.fi/fi/uutiset/opetus-ja-opiskelu-yliopistossa/yliopisto-opiskelijat-ovat-tavallista-uupuneempia-koronakevaana?fbclid=IwAR08Ke2i3zJcqe79mCzq880lj6YKu_34n-o2QpU56WojTLoSafkoDyltcxw.

Högskolestudenternas nödrop: överlevnad betyder inte välmående

Universitetsstudenternas distansundervisning har redan pågått i över ett år. För tillfället präglas högskolestudenternas vardag av ensamhet, brist på motivation och hopplöshet.

Distansstudier och avsaknaden av incitament har gjort det utmanande att upprätthålla självreglering och utmattning har ökat bland högskolestudenter. Studenternas utmattning har aldrig i tidigare undersökningar om högskolestudenters välmående varit så omfattande som den är i de nyaste undersökningarna. Enligt preliminära resultat har mängden utmattade studenter fördubblats jämfört med statistiken från år 2016 [1]. Finlands regering har inte erbjudit nödvändiga och konkreta politiska lösningar för högskolestudenternas situation. Tips om att planera sin tid eller uppmaningar att kämpa vidare är undermåliga i en situation var en hel generation högskolestudenter lider under undantagsförhållanden dess allvarliga konsekvenser. Bristen på ork är inte den enskilda studentens attitydproblem. Det är fråga om en strukturell kris som berör en hel generation, som nu måste tas tag i. Det här ställningstagandet är vårt nödrop: överlevnad betyder inte välmående.

Det går inte att kräva normala studieprestationer av studenter under undantagsförhållanden, eftersom förändringar i undervisningen oundvikligen har påverkat många högskolestudenters studier och välmående. Antalet studiepoäng som fordras för att erhålla studiestöd måste minskas, mängden stödmånader måste ökas och utexamineringen ska få dröja med ett år utan konsekvenser i återbetalningen av studielånet. Åtgärderna måste gälla alla högskolestudenter, som har studerat under det undantagsförhållande som corona har orsakat. Dessa lindringar ska inte kräva skilda utredningar, de ska garanteras varje högskolestudent.

Regeringen uppmanade under sitt informationstillfälle att söka hjälp för utmattning. Det har förekommit flera fall, i vilka det efter årsskiftets förändringar och utvidgningar vid SHVS har varit nästan omöjligt att få tid till hälsovård. Resurserna har inte heller innan omstruktureringen motsvarat studenternas behov. Vår vardag har varit veckor och månader av väntan på att få vård och exempelvis köerna till psykiatriker har varit över ett halvt år långa. För tillfället är situationen dock ännu mer kritisk: tidsbeställningstjänsten SelfChat har redan i tre månader varit ur bruk, vilket har gjort det ännu mer utmanande att få tillgång till vård. Hittills har tilläggsfinansieringen som har riktats till SHVS enbart gått till att lappa redan

tidigare existerande brister. Problem med den mentala hälsan som har uppkommit och förvärrats i en krissituation kräver skild finansiering.

Den enda saken som håller studenterna flytande är ett klichéaktigt hopp om en bättre morgondag. Få saker orsakar en sådan kollaps i en students ork som direktivet att distansundervisningen ska fortsätta under nästa termin. Beslut bör inte göras på lösa grunder. Varje direktiv måste vara flexibelt och ta i beaktande hur pandemin utvecklas. Praktiken måste vara i linje med besluten. Om studenterna enbart ska delta i distansundervisning, kan det inte samtidigt krävas att de ska tentera studieavsnitt fysiskt på universitetet. Om det bestäms att distansundervisningen ska fortsätta nästa höst, måste en satsning göras på undervisningens kvalitet. Studenters rätt till en kvalitativ och säker utbildning måste kunna garanteras även under undantagsförhållanden.

Som våra intressebevakare i studentföreningarna fungerar inte välmåendeexperter, utan studenter som själva är lika utmattade. Vi faller mellan stolarna - sårbara unga vuxna som genomgår stora livsförändringar, därför är sociala relationer och gemenskap i nyckelposition för studenters ork. Utmattning och andra problem som tynger psyket är vår dystra generationserfarenhet, och den fordrar effektiva lösningar. Vi kräver att Finlands regering håller ett nytt informationstillfälle, var allvarligheten i vår situation uppmärksammas och den också svaras på med konkreta åtgärder.

Studenter får inte behandlas som på löpande band, varor som mekaniskt kan modifieras till framtidens arbetskraft. Att ta hand om det gemensamma välmåendet är av största vikt, för att det ska vara möjligt för samhället att återhämta sig efter denna omskakande kris. Hur ska vi bygga upp samhället igen efter corona, då framtidens experter lider av utmattning redan innan arbetslivet?

[1] Salmela-Aro, K. & Peltonen, M (2020) Yliopisto-opiskelijat ovat tavallista uupuneempia koronakeväänä. Helsingin yliopisto. [Hämtat 11.3.2021]

https://www2.helsinki.fi/fi/uutiset/opetus-ja-opiskelu-yliopistossa/yliopisto-opiskelijat-ovat-tavallista-uupuneempia-koronakevaana?fbclid=IwAR08Ke2i3zJcge79mCzq880lj6YKu_34n-o2QpU56WojTLoSafkoDyltcxw.

Allekirjoittaneet järjestöt:

Aalto-yliopiston Arkkitehtikilta ry, Aalto-yliopiston vesi- ja ympäristötekniikan ammattiainekerho ry, Aatos, Aistimus ry, Armatuuri ry, Astérix ry, Atlas ry, Automaatio- ja systeemitekniikan kilta ry, Biopsi ry, Biosfääri ry, Blanko ry, Boomi ry, Bouffe ry, Bunsen ry, Cissi ry, Cluster ry, Cogito ry, CoMedia ry, Communica ry, Conduus ry, Cortex ry, Datateknologerna vid Åbo Akademi rf, Dialectica ry, Didacta rf, Digit ry, Dumppi ry, Ebe ry, Echo ry, Emile ry, Enklaavi ry, Erikeepperi ry, Fibula ry, Finanssi ry, Fobia ry, Fokus ry, Foni ry, Forum Romanum ry, Fysikerföreningen Quantum vid Åbo Akademi r.f., Fyysikkokilta ry, Germanica ry, Gieku ry, Godis ry, Hallinnoijat ry, Helix ry, Humanisticum ry, Histonit ry, Historian Opiskelijain Liitto ry, Historikerföreningen Kleio r.f., Humanitas ry, HYAL ry, Hybridi Turku ry, Iltakoulu ry, Impactus ry, Impuls rf, In Vitro Aboensis IVA ry, Index yhteiskuntatieteet ja kasvatustieteet ry, Informaatioverkostojen kilta Athene ry, Infå vid Åbo Akademi r.f., Inkubio ry, Interaktio ry, Iskra ry, Jalot Villit ry, Johto ry, Joraus ry, Justus ry/r.f., Jyväskylän yliopiston kemistit ry, Jyväskylän yliopiston luokanopettajaksi opiskelevien aineyhdistys Pedago ry, Kamus, Kannunvalajat ry, Kanta ry, Kaplaaki Ry, Karavaani ry, Kasvo ry, Katharsis r.f., Katko ry, Keskisuomalainen Osakunta, Kimu ry, Kokoomuksen Nuorten Liitto ry, Kokoomusopiskelijat, Kolmas Osapuoli ry, Koneenrakentajakilta ry, Konetekniikan kilta Machina ry, Konstruktio ry, Konteksti ry, Kopula ry, Kosmos Buran ry, Kotex ry, Kotitalouspedagogiopiskelijat ry, Kritiikki ry, Kronos ry, Kultu ry, Kääntöpiiri ry, Lex ry, Lexica ry, Linkki Jyväskylä ry, Lipidi ry, Lööppi ry, Maantieteen opiskelijat ry, Magna Carta ry, Mañana ry, Matlu ry, Matrix ry, Mentor ry, Meridiaani ry, Merkantila Klubben rf, Mikrovillus ry, Mimesis ry, M-Klubi - Turun kauppakorkeakoulun markkinoinnin ainejärjestö, Motiva ry, Museion ry, Mythos ry, Nefa-Joensuu ry, Nikoli ry, Ohari ry, Oidipus ry, Opossumi ry, OPTIEM - Oulun Tuotantotalousteekkarit ry, Optimi ry, Orbis ry, Origo HY ry, Oulun Arkkitehtikilta ry, Oulun Luonnontieteilijät ry, Oulun Tietoteekkarit ry, Oulun yliopiston Humanistinen Kilta ry, Oulun yliopiston kainuulainen opiskelijayhdistys Kaeno ry, Oulun Yliopiston Kemistit ry, Palladion ry, Pappagallo ry, Pareto ry, Parku ry, Patina ry, Pedaali ry, Peduca ry, Pelletti ry, Perussuomalainen Nuorisoyhdistys ry, Phenomena ry, Poikkeus ry, Poligoni ry, Poliittikan ja viestinnän opiskelijoiden yhdistys Valta ry, Popsi ry, Porin Kylterit ry, Praxis ry, Prosessiteekkarit ry, Putex ry, Pykälä ry, Pörssi ry, Remburssi ry, Remburssi ry, Rovaniemen Lastu ry, Saga rf, Salus ry, Sampsa ry, Sane ry, Sibelius-Akatemian laulumusiikin osaston ainejärjestö Kukko ry, Sigma-kilta ry, SIMA ry, Siniset Nuoret ry, SISTA ry, Siula ry, Skripti ry, Sosiaali- ja kulttuuriantropologian opiskelijat Mana ry,

Sosiaalitieteiden klubi ry, Sosialidemokraattiset opiskelijat SONK ry, Spessu ry, Statsvetenskapliga klubben vid Åbo Akademi r.f., Stigma ry, Stimulus ry, Studentföreningen vid Svenska Handelshögskolan i Vasa r.f., StudOrg r.f., Stydi ry, SUB ry, Sugri ry, Suma ry, Suomen Opettajaksi Opiskelevien Liitto SOOL ry, Suomen Psykologian Opiskelijain liitto ry, Suomen yhteiskunta-alan opiskelijat ry, Svenska handelshögskolans studentkår, Svenska Naturvetarklubben r.f., Synapsi ry, Syntaksis ry, Syrinx ry, SYY-Helsinki ry, SYY-Joensuu ry, SYY-Kuopio ry, SYY-Tampere ry, SYY-Turku ry, Sähköinsinööriklita ry, Sähköteekkareiden yhdistys ry, Taloustieteen Klubi ry, Tampereen Aineenopettajaksi Opiskelevat TamAus ry, Tampereen TietoTeekkarikilta ry, Taso ry, Teknisluonnontieteellinen klita Hiukkanen ry, Tietojohtajakilta Man@ger ry, Tiima ry, TKO-äly ry, Tombolo ry, Transla ry, Trioli ry, Turun Auskultantit ry, Turun KY ry, Turun vihreät nuoret ja opiskelijat ry, Turun Yliopiston Kemistit TYK ry, Turun yliopiston Poliitiikan tutkimuksen klubi ry, Tutti ry, UDK ry, Uusien kielten opiskelijoiden ainejärjestö Verba ry, Valtio-opin opiskelijat ry, Vare ry, Varnitsa ry, Viestinnän opiskelijoiden yhdistys Media ry, Vihreät nuoret, Viikin Taloustieteilijät ry, Vostok ry, Warrantti ry, Yhteiskunta- ja terveystieteiden ylioppilaat YTY ry, Yleisen kirjallisuustieteen opiskelijat Katharsis ry, Yliopiston farmasiakunta – Universitetets farmaciekår ry, Ympäristöteekkarikilta ry, Ympäristötieteiden Opiskelijat – MYY ry, Ynnä ry